7482/13.2 «т»
аз 12.12.2012

Мақомоти ҳудудии андоз

Доир ба низоми махсуси андозбандӣ барои субъектҳои бизнеси бозӣ

Бо мақсади дар амал дуруст татбиқ намудани муқаррароти интиқолӣ (моддаи 327 Кодекси андоз дар таҳрири нав), халалдор нагаштани фаъолияти андозсупорандагон махсусан ҳангоми вуҷуд доштани ҳолатҳои гузариш аз як тартиби андозбандӣ ба тартиби дигари андозбандӣ дар асоси Кодекси андоз дар таҳрири нав мақомоти ҳудудии андоз бояд корҳои муайянеро иҷро намояд.

Мутобиқи талаботи боби 34 Кодекси андози амалкунанда тиҷорати бозӣ объекти андозбандии андози аксиз ба шумор рафта, меъёри он мутобиқи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1 августи соли 2008, №208 «Дар бораи тасдиқ намудани меъёрҳои аксиз дар соҳаи тиҷорати бозӣ» муайян карда шудааст.

Дар асоси боби 45 Кодекси андоз дар таҳрири нав бошад бо мақсади андозбандӣ намудани фаъолияти мазкур Низоми махсуси андозбандӣ барои субъектҳои бизнеси бозӣ пешбинӣ шудааст.

Истифодакунандагони низоми соддакардашудаи андозбандӣ барои субъектҳои бизнеси бозӣ аз пардохти чунин андозҳо, ба истиснои даромадҳои дар манбаи пардохт андозбандишуда озод мебошанд:

- андоз аз фоида аз бизнеси бозӣ;
-андоз аз даромад бевосита аз даромадҳои бизнеси бозии соҳибкори инфиродӣ, ки тибқи шаҳодатнома фаъолият мекунад;
-андоз аз истифодабарандагони роҳҳои автомобилгард;
-андоз аз арзиши иловашуда, ба истиснои андоз аз арзиши иловашудаи барои хизматрасониҳои (корҳои) ба ғайрирезидент таҳвилшуда ва марбут ба воридоти молҳо ба Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Шахсоне, ки илова ба бизнеси бозӣ дигар намудҳои фаъолияти соҳибкориро амалӣ менамоянд, ӯҳдадоранд доир ба чунин фаъолияти дигар ҳисоби алоҳидаи даромадҳо, хароҷот ва фаъолияти хоҷагидориро пеш бурда, дар асоси Кодекси андоз дар соли аввали фаъолият ҳамчун супорандаи низоми соддакардашуда ва бо фаворасидани ӯҳдадорӣ ба низоми умумӣ гузашта, андозҳои муқарраршударо пардохт намоянд.

Мисол.

ҶДММ “Толеъ” дар санаи 10 январи соли 2013 ба қайд гирифта шуд. Фаъолияти асосии ҶДММ «Толеъ» гузаронидани лотерея ва барои муштариён пешниҳод намудани роҳравҳои бозии боулинг ба ҳисоб меравад. Инчунин, Ҷамъият ба воситаи шабакаи нуқтаҳои фурӯши худ аз фурӯши маҳсулотҳои хӯрокворӣ ва молҳои ниёзи мардум даромад мегирад.

Ба ҳолати 1 июли соли 2013 даромади умумии Ҷамъият аз фурӯши маҳсулоти хӯрокворӣ 650 000 сомонӣ шуд. Дар асоси талаботи моддаи 290 Кодекси андоз Ҷамъият то охири сол дар низоми соддакардашудаи андозбандӣ фаъолият намуда, аз 1 январи соли 2014 ба низоми умумии андозбандӣ мегузарад.

Фаъолияти Ҷамъият аз гузаронидани лотерея ва ташкили бозии боулинг новобаста аз даромади аз фурӯши маҳсулоти хӯрокворӣ гирифташуда бо андози бизнеси бозӣ андозбандӣ карда мешавад.

Шахсоне, ки андоз барои бизнеси бозиро истифода менамоянд аз иҷрои ӯҳдадориҳои агенти андози пешбининамудаи Кодекси андоз озод карда намешаванд. Яъне, андозсупоранда ӯҳдадор аст андоз аз даромад ва андози иҷтимоии шахсони воқеиро, ки ҳамчун кироякор дар фаъолияташ истифода менамояд, дар манбаи пардохт нигоҳ дошта, ба буҷет пардохт намояд.

Аз рӯйхати объектҳои андозбандии тиҷорати бозӣ "автомати бози бо бурди пулӣ" бароварда шудааст. Зеро тибқи моддаи 240 Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои амалӣ намудани фаъолияти соҳибкорӣ бо автомати бозӣ бо бурди пулӣ ҷазои ҷиноятӣ пешбинӣ гардидааст.

Объекти андозбандӣ барои андоз аз бизнеси бозӣ тибқи моддаи 308 Кодекси андоз дар таҳрири нав инчунин, дигар объектҳои бизнеси бозӣ ба ҳисоб мераванд, ки аз ҷониби мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ барои гирифтани даромад муайян карда мешаванд.

Ҳар як объекти андозбандии бизнеси бозӣ ё ин ки барориши чиптаҳои лотерея на дертар аз 10 рӯзи тақвимӣ то санаи оғози истифодаи (фурӯши) онҳо дар мақомоти андози маҳалли ҷойгиршавии чунин объект бояд ба қайд гирифта шавад.

Бақайдгирӣ аз ҷониби мақомоти андоз дар асоси аризаи андозсупоранда дар бораи баҳисобгирии объекти (объектҳои) андозбандӣ дар давоми 10 рӯзи тақвимӣ бо ҳатман додани шаҳодатномаи дахлдор сурат мегирад. Шаклҳои ариза ва шаҳодатнома дар замимаи Дастурамал оид ба ҳисоб ва пардохт намудани андоз аз бизнеси бозӣ тасдиқ карда шуда, ба мақомоти ҳудудии андоз дастрас карда мешавад.

Мисол.

ҶДММ «Орзу» санаи 10 январи соли 2013 аз қайди шӯъбаи бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродии Нозироти андоз дар шаҳри Турсунзода гузашта, шаҳодатномаи бақайдгирии давлатӣ гирифт. Барои он ки ҶДММ "Орзу" аз санаи 1 феврали соли 2013 ҳуқуқи истифодаи объектҳои бизнеси бозиро пайдо кунад, бояд то 20 январи соли 2013, яъне на дертар аз 10 рӯзи тақвимӣ то санаи огози истифодаи онҳо ба Нозироти андоз дар шаҳри Турсунзода бо ариза муроҷиат намуда, Шаҳодатнома оид ба қайдгирии объектҳои бизнеси бозиро гирад.

Андозсупоранда ӯҳдадор аст, ки ҳар тағйироти микдории объектҳои андозбандиро на дертар аз 10 рӯзи тақвимӣ то санаи ҷойгиркунӣ ё қатъ гардидани татбиқи (истифодаи) ҳар объекти андозбандӣ, аз ҷумла ҳар барориши лотереяҳо ба фурӯш, дар мақоми андози маҳалли ҷойгиршавии объектҳои андозбандӣ ба қайд гузорад.

Ҳангоми қатъи фаъолият дар соҳаи бизнеси бозӣ ва (ё) аз кор мондани ҳамаи объектҳои андозбандӣ (анҷом додани фурӯши чиптаҳои лотерея) варақаи бақайдгирии баҳисобгирии объектҳо бояд дар давоми 10 рӯзи тақвимӣ ба мақоми андоз супорида шавад.

Амалӣ намудани фаъолияти бизнеси бозӣ бе бақайдгирии объектҳои андозбандӣ роҳ дода намешавад. Дар давраҳои андозе, ки дар онҳо мақомоти андоз чунин объектҳои андозбандиро ошкор намудаанд, андоз барои ҳар объекти ба қайд гирифтанашуда дар ҳаҷми 10-каратаи меъёри ба ин намуди объекти андозбандӣ муқарраргардида бо бақайдгирии минбаъдаи объекти андозбандӣ мувофиқи тартиби муқаррарнамудаи моддаи 308 Кодекси андоз, пардохт мешавад.

Маблағи андоз аз бизнеси бозӣ барои давраи андоз новобаста ба андозаи даромади дар ҳаҷми устувор гирифташуда, бо карат нисбат ба нишондиҳанда барои ҳисобҳо на камтар аз андозаи калонтарини пардохт барои патент барои ҳар воҳиди объекти андозбандӣ (ҳар барориши лотерея ба фурӯш) дар мувофиқа бо мақоми ваколатдори давлатӣ аз ҷониби **мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳрҳо (ноҳияҳо)** муқаррар карда мешавад (мактуби тавзеҳотии Кумитаи андоз № 7259/13.3 аз 29.11.2012).

Пардохти андоз аз бизнеси бозӣ аз ҷониби андозсупоранда (шахси ваколатдорнамудаи ӯ) ба суратҳисобҳои бонкии буҷети маҳаллии маҳалли ҷойгиршавии объекти андозбандӣ амалӣ мешавад.

Дар сурати дар илова ба воҳиди асосӣ, мавҷуд будани воҳидҳои алоҳида дар дигар шаҳру ноҳияҳо андозсупоранда вазифадор аст, ки мутобиқи талаботи қисми 3 моддаи 158 Кодекси андоз дар таҳрири нав андоз аз бизнеси бозиро бо назардошти ҳиссаи хароҷот барои пардохти музди меҳнат байни буҷетҳои маҳалли ҷойгиршавии воҳиди асосии андозсупоранда ва воҳидҳои алоҳидаи он тақсим намуда, пардохт намояд.

Тибқи қисми 3 моддаи 327 Кодекси андоз дар таҳрири нав андозсупорандагоне, ки бо бизнеси бозӣ машғуланд, ӯҳдадоранд аз 1-уми январи соли 2013 ба низоми махсуси андозбандӣ барои субъектҳои бизнеси бозӣ гузаранд. То қабули қарорҳои Маҷлисҳои вакилони халқи шаҳрҳо (ноҳияҳо) доир ба маблағи андоз аз бизнеси бозӣ, маблағи андоз аз бизнеси бозӣ барои шахсони мазкур дар ҳаҷми миёнаи моҳонаи ҳамаи андозҳои аз фаъолияти онҳо дар соли 2012 ҳисоб карда шуда, бо истифодаи коэффитсиенти баландкунандаи 1,5 муайян карда мешавад.

Мутобиқи муқаррароти моддаи 309 Кодекси андоз дар таҳрири нав назорати истифодаи низоми махсуси андоз барои субъектҳои бизнеси бозӣ аз ҷониби мақомоти андоз амалӣ карда мешавад.

Аз ин рӯ, мақомоти ҳудудии андоз вазифадор карда мешаванд, ки дар қабули қарорҳои вакилони халқи шаҳру ноҳияҳо оид ба муайян намудани меъёри андозбандии бизнеси бозӣ мусоидат намуда, бақайдгирии субъектҳои бизнеси бозиро дуруст ба роҳ монда аз натиҷаи корҳои анҷомдодашуда ба Кумитаи андоз то 30 декабри соли 2012 ахбороти хаттӣ пешниҳод намоянд.

Раис Н.Давлатов